

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประการแรก คือ เพื่อศึกษาสถานการณ์การติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ประการที่สองคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 10 ปี ถึง 24 ปี และอยู่ในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 419 คน โดยการเลือกตัวอย่างเป็นแบบชั้นภูมิ 2 ชั้น (Stratified Two-Stage Random Sampling) การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS For Windows) สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาคุณลักษณะทั่วไปส่วนบุคคล ครอบครัว เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมทางสังคมและศึกษาสถานการณ์การติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ และใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบโลจิสติก (Logistic Regression) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์

สรุปผลการวิจัย

ในด้านคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 15-19 ปี อายุโดยเฉลี่ย 16 ปี กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งมีบุคลิกภาพแบบปกติ (ร้อยละ 81.9) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 41.5 และ 64.0) บิดา มารดาของกลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสอยู่ร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.5) ระดับการศึกษาของบิดาและมารดาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 (ร้อยละ 54.7 และ 60.9) ครอบครัวมีรายได้มัธยฐาน 4,500 ต่อเดือน และมีการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลมากกว่าแบบเข้มงวดกวดขันและปล่อยปละละเลย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.9) มีการรับรู้โทษพิษภัยของสารระเหยอยู่ในระดับมาก อิทธิพลของเพื่อน และความนิยมในการใช้สารระเหยอยู่ในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.8 และ 76.1) ร้านขายของชำเป็นแหล่งซื้อหาสารระเหยที่เข้าถึงได้สะดวกมากที่สุด (ร้อยละ

27.8) และพบว่าหมู่บ้านหรือชุมชนที่เยาวชนผู้เสพยาอาศัยอยู่ เป็นเขตพื้นที่ที่ซื้อหาสารระเหยได้สะดวกมากที่สุด (ร้อยละ 33.4)

ในส่วนของการสถานการณ์การติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17.2 ติดสารระเหย ส่วนในด้านของปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารระเหยของเยาวชน พบว่ามี 6 ปัจจัย ที่มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหย ได้แก่ เพศชาย มีโอกาสติดสารระเหยสูงกว่าเพศหญิงเกือบ 5 เท่า การมีประสบการณ์สูบบุหรี่มีโอกาสดูดสารระเหยสูงกว่าการไม่มีประสบการณ์สูบบุหรี่ประมาณ 6 เท่า กลุ่มตัวอย่างที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ทำให้มีโอกาสดูดสารระเหยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดามีระดับการศึกษาสูงอย่างมีนัยสำคัญในทางแปรผกผัน กล่าวคือ ระดับการศึกษาของบิดายิ่งต่ำเท่าใด จะทำให้เยาวชนยังมีโอกาสดูดสารระเหยได้สูงมากขึ้น การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวแบบเข้มงวดกวดขัน มีโอกาสดูดสารระเหยสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวแบบมีเหตุผลประมาณ 4 เท่า การมีความนิยมในการใช้สารระเหยระดับปานกลาง มีโอกาสดูดสารระเหยสูงกว่าการมีความนิยมในการใช้สารระเหยในระดับน้อย ประมาณ 5 เท่า อย่างมีผลสำคัญในทางบวก กล่าวคือ หากเยาวชนมีความนิยมในการใช้สารระเหยในระดับปานกลางสูง ยังมีโอกาสดูดสารระเหยสูง และพบว่า ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างเป็นแหล่งเข้าถึงสารระเหยที่ทำให้เยาวชนมีโอกาสดูดสารระเหยมากที่สุด โดยสูงเกือบ 9 เท่า เมื่อเทียบกับร้านซ่อมหรือร้านปะยางรถจักรยานยนต์ รองลงมาได้แก่ ห้างสรรพสินค้าหรือร้านมินิมาร์ท ทำให้เยาวชนมีโอกาสดูดสารระเหยสูงถึง 7 เท่า เพื่อนำมาให้เสพ ทำให้เยาวชนมีโอกาสดูดสารระเหยสูงประมาณ 6 เท่า และแหล่งเข้าถึงสารระเหยที่เป็นร้านขายของชำ ทำให้เยาวชนมีโอกาสดูดสารระเหยสูงประมาณ 5 เท่า เมื่อเทียบกับร้านซ่อมหรือร้านปะยางรถจักรยานยนต์ นอกจากนี้ ยังพบว่า เขตพื้นที่ที่เป็นหมู่บ้านหรือชุมชนต่างอำเภอกับเยาวชน เป็นพื้นที่เข้าถึงสารระเหยที่ทำให้เยาวชนมีโอกาสดูดสารระเหยสูงกว่าเขตพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนที่เยาวชนอาศัยอยู่ สูงถึง 7 เท่า

กล่าวโดยสรุป ผลการศึกษาในครั้งนี้ยอมรับสมมติฐานในเรื่องเพศ ประสบการณ์การใช้สารเสพติดเบื้องต้นของเยาวชน ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนของครอบครัว ความนิยมในการใช้สารระเหย และการเข้าถึงแหล่งสารระเหย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการติดสารระเหยในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ ครั้งนี้ ได้สรุปประเด็นอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า มีเยาวชนติดสารระเหยในจังหวัดอุดรดิตถ์สูงถึงร้อยละ 17.2 สอดคล้องกับการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) (2550). และกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (2550). ที่ระบุว่าปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติด มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากสภาพความอ่อนแอทางสังคม จริยธรรม ครอบครัวอบอุ่นลดลง เด็กและเยาวชนมุ่งวัตถุนิยม บริโภคนิยม โดยมีเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีมากถึง ร้อยละ 49 ของทุกกลุ่มวัยและเมื่อจำแนกประเภทการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของกลุ่มเยาวชน พบว่า เป็นผู้ติดยาเสพติดสูงถึงร้อยละ 70 โดยพบในช่วงอายุตั้งแต่ 12-24 ปี มากที่สุด แยกเป็น เพศชายร้อยละ 80 และเพศหญิงร้อยละ 20 โดยตัวยาที่เป็นปัญหาสำคัญที่มีการแพร่ระบาดใน กลุ่มเยาวชนผู้ติดยาเสพติดรายใหม่มากที่สุดได้แก่ สารระเหย ซึ่งจากเดิมมีการแพร่ระบาดร้อยละ 2 ในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8 ในปัจจุบัน เนื่องจากสารระเหยหาซื้อได้ง่าย ประกอบกับคิดว่ามีพิษภัยโทษน้อยกว่ายาเสพติดประเภทอื่น จึงมีผู้นำมาใช้กันมากขึ้น ทั้ง ๆ ที่สารระเหยมีความรุนแรงทำให้เกิดความพิการทางสมองอย่างถาวรมากกว่าถึง 10 เท่า เมื่อเทียบกับยาบ้าหรือ เฮโรอีนและเมื่อเสพเป็นเวลานานจะเกิดการสะสม และเป็นพิษต่อร่างกาย โดยเฉพาะ ตับ ไต สมอง ไชกระดูก หัวใจ และมีการเสื่อมของระบบประสาท บางรายอาจเกิดภาวะความบกพร่องทางจิต และถ้าเสพเกิน 10 ปี ขึ้นไปสมองจะเสื่อมมากและอาจเสียชีวิตได้

จากผลการศึกษาดังกล่าวนี้ การติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ อาจมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมของจังหวัดอุดรดิตถ์ และการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาสารระเหยของจังหวัดอุดรดิตถ์ กล่าวคือ เยาวชนที่ติดสารระเหยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยสูดดมสารระเหยมาก่อนหรือเป็นผู้ใช้รายใหม่ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครองมีเวลาน้อย ในการอบรมเลี้ยงดูเนื่องจากสภาพสังคมในจังหวัดอุดรดิตถ์ ส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรม เมื่อพ้นฤดูการทำงานหรือประสบภาวะทำการเกษตรไม่ได้ผล พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพโดยไปทำงานรับจ้างในต่างจังหวัด ทำให้การระมัดระวังในการอบรมเลี้ยงดูเยาวชน ตกอยู่กับญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ย่า ตายาย ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย มีความขัดแย้งด้านความคิดเห็นหรือการรับรู้ตามกระแสสังคมเกิดขึ้น ผลักดันให้เยาวชนหันไปคบเพื่อนที่มีความคิด ความเชื่อคล้าย ๆ กัน ซึ่งบางสิ่งบางอย่างเป็นความคิด ความเชื่อที่ผิดไปจากคนปกติในสังคม เช่น การสูดดมสารระเหย

นอกจากนี้ การดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดยังมีปัญหาและอุปสรรค กล่าวคือ กฎหมายตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 ขาดสภาพการใช้อย่างจริงจัง การที่สารระเหยเป็นของที่วางจำหน่ายทั่วไปโดยถูกกฎหมาย ทำให้ผู้จำหน่าย

สารระเหยยังคงจำหน่ายได้ เนื่องจากเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐทำได้แต่เพียงประสานขอความร่วมมือไม่ให้จำหน่ายสารระเหยแก่เด็กและเยาวชน แต่ผู้ประกอบการยังไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควรและการจับกุมทำได้ยาก เพราะเป็นของถูกกฎหมาย การดำเนินคดีกับผู้จำหน่ายมีความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐาน การจับกุมผู้จำหน่ายสารระเหยให้กับเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 17 ปี จะต้องมีการฟ้องร้องเรียนจึงจะจับกุมได้ นอกจากนี้ บทลงโทษของคดีสารระเหยมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ผู้เสพสารระเหยแล้วไม่มีของกลางยากแก่การจับกุมเพื่อมาให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย มากไปกว่านั้น หน่วยงานด้านการปราบปราม จะเน้นยาเสพติดชนิดอื่น ๆ มากกว่าสารระเหยและที่สำคัญงบประมาณในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับสารระเหยมีน้อย ไม่มีสินบนรางวัลนำจับ จึงเป็นเหตุให้มิได้มีการปราบปรามสารระเหยอย่างจริงจัง นอกจากนี้สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้ว การกำหนดอายุผู้กระทำความผิดไม่เกิน 17 ปี ไม่ต้องรับโทษทางอาญา ทำให้เยาวชนไม่ตระหนักถึงโทษทางกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อบ่งชี้กับผู้ที่ใช้สารระเหยที่ให้ข้อมูลว่า สารระเหยไม่มีอันตราย การสูดดมสารระเหยเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่สามารถกระทำได้ และการสูดดมสารระเหยเป็นเรื่องไม่เสียหาย ซึ่งส่งผลทำให้มีปัญหาและอุปสรรคในการบำบัดรักษา โดยผู้ติดยาเสพติดเมื่อได้รับการบำบัดรักษาแล้ว ก็มักจะกลับมาติดยาเสพติดซ้ำอีก

ดังนั้นจากสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดอาจเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของสารระเหยในจังหวัดอุดรธานี และสารระเหยยังคงแพร่ระบาดอยู่ต่อไปหากไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และที่สำคัญที่สุด หากไม่ได้รับความร่วมมือจากครอบครัว การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจะไม่สามารถประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

2. ผลการศึกษาบ่งชี้ว่า เพศชายมีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหย กล่าวคือ เพศชาย มีแนวโน้มติดสารระเหยมากกว่าเพศหญิง ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับงานศึกษาที่ผ่านมาของ มธุรส สว่างบำรุง และคณะ (2548) กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2543) จิตภา พวงเพชร (2541) นิตยา กัทธีระพันธ์ (2541) และ สามีรดา สิทธิสาร (2538) ที่พบว่าเพศชายมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสพยาเสพติดมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากลักษณะทางเพศที่มีความกล้าเสี่ยง อิทธิพลของความก้าวร้าวและโอกาสในการเที่ยวเตร่ภายนอกบ้าน ซึ่งเพศหญิงจะมีข้อจำกัดด้วยปัจจัยหลายประการเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของเพศชาย ดังนั้น แสดงว่าการที่เยาวชนเพศชายในจังหวัดอุดรธานีติดสารระเหยสูงกว่าเพศหญิงเพราะเหตุนี้เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น

3. ผลการศึกษานี้บ่งชี้ว่าประสบการณ์จากการใช้สารเสพติดเบื้องต้น โดยการสูบบุหรี่มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหย ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานศึกษาที่ผ่านมาของ

บุญธรรม บุญหมื่น (2545) นงคราญ ณรงค์ศักดิ์ (2541) สุภกร บัวสาย (2541) กองพล สารราษฎร์ (2540) และวิศรา เพียงสุข (2539) ที่พบว่า ก่อนที่วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมการเสพยาเสพติดนั้น ส่วนใหญ่มีประสบการณ์จากการใช้สารเสพติดเบื้องต้นมาก่อน อาทิ การสูบบุหรี่ หรืออีกนัยหนึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการสูบบุหรี่เป็นนิสัยเบี่ยงเบน (Deviant Habits) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากอุปนิสัยใจคอของบุคคล และความเคยชินที่ไม่สามารถจัดออกไปได้ เมื่อมีนิสัยเบี่ยงเบนจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่จนเกิดความเคยชิน จึงกระทำการติดสารเสพติดชนิดอื่นได้ไม่ยาก

4. ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษาของบิดา มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในทิศทางแปรผกผัน กล่าวคือ เยาวชนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำมีแนวโน้มติดสารระเหยสูงกว่าเยาวชนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เนื่องมาจากบิดาเป็นบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในครอบครัวในด้านการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดนอกเหนือไปจากหน้าที่ผู้นำครอบครัว หากบิดามีการมีระดับการศึกษาสูงจะทำให้มีโอกาสรับรู้ เข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงวิทยาการใหม่ ๆ รู้ถึงอันตรายจากการเสพยาสารระเหยซึ่งจะเป็นการเสริมบทบาทหน้าที่ของบิดาในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจร่วมกับมารดาของเยาวชน ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนห่างไกลจากการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเสพยาสารเสพติดทุกชนิดได้ สอดคล้องกับรายงานของ ดุษณี สุทธปรียาศรี (2540) นิภารัตน์ จำสมบุญ (2540) และกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2535) ส่วนระดับการศึกษาของมารดาไม่มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหยของเยาวชนนั้น อาจเป็นไปได้ว่า มารดาที่มีระดับการศึกษาไม่ว่าสูงหรือต่ำก็ตาม จะเป็นบุคคลที่อ่อนโยน ทุ่มเทความรัก ความห่วงใยและใกล้ชิดต่อบุตรมากกว่าบิดา หากบุตรมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือติดสารเสพติด มักจะให้อภัย ไม่ลงโทษดุว่าแบบรุนแรง หรือบางครั้งอาจเป็นอุปนิสัยของมารดาที่มักเป็นบุคคลที่เจ้าระเบียบ คอยพรีสอนตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการมีระดับการศึกษาสูงหรือต่ำก็ตาม จึงอาจเป็นเหตุปัจจัยทำให้เยาวชนไม่คิดเกรงกลัว ไม่ค่อยเชื่อฟัง หรือซาตินจนคิดว่าไม่เป็นเรื่องสำคัญ จึงแสดงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเสพยาสารเสพติดทุกชนิดได้ ดังนั้นระดับการศึกษาของมารดาในจังหวัดอุดรธานี จึงไม่มีผลต่อการติดสารระเหยของเยาวชนอันเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าว ก็เป็นไปได้

5. ผลการศึกษาพบว่าการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนของครอบครัว มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหย กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวแบบเข้มงวดกวดขัน มีแนวโน้มทำให้เยาวชนติดสารระเหยสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวแบบมีเหตุผล เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูอย่างเข้มงวดใกล้ชิดมากเกินไปทำให้เยาวชนไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่สามารถตัดสินใจเองได้ รู้สึก

ว่าถูกควบคุมมากเกินไป เกือบกดความรู้สึก ขาดอิสระความเป็นตัวของตัวเอง ทำให้เยาวชนพยายามหนีสิ่งควบคุม และจะแสดงออกโดยการกระทำในสิ่งตรงข้ามกับที่ผู้ปกครองต้องการโดยกล้าที่จะสุดดมสารระเหย จนเป็นผลให้เยาวชนติดสารระเหยได้ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยไม่มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหยนั่น อาจเป็นไปได้ว่า เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีอิสระในการตัดสินใจไม่รู้สึกรู้ว่าเกือบกดหรือถูกควบคุม แต่จะรู้สึกว่าร่าเริง ขาดความอบอุ่น อันอาจจะเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างอื่น ที่ไม่ใช่การสุดดมสารระเหยก็เป็นได้ ซึ่งงานศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับ ณัฐวัตร ลุนหงส์ (2544) จิราพร อรุณพูลทรัพย์ (2541) อังสนา เปศะนันท์ (2536) และสุทธิลักษณ์ นาคสุสุข (2544) ที่กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครอบครัวเป็นแหล่งให้ความรักความเอาใจใส่ เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่อบอุ่นมีความรัก ความเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนโดยใช้เหตุผล จะส่งผลให้เยาวชนมีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ดี แต่หากมีการเลี้ยงดูแบบตามใจไม่มีเหตุผลหรือเข้มงวดเกินไป ก็จะทำให้เยาวชนเกิดความ อึดอัด ทุกข์ใจ ขาดกำลังใจในการดำเนินชีวิต เป็นผลให้เยาวชนหันเข้าหาสิ่งยึดเหนี่ยวอื่น ๆ เช่น สารเสพติดได้

6. ผลการศึกษาบ่งชี้ว่า ความนิยมในการใช้สารระเหย มีผลอย่างสำคัญในทางบวกกับการติดสารระเหยของเยาวชน กล่าวคือ เยาวชนที่มีความนิยมในการใช้สารระเหยอยู่ในระดับปานกลางมีแนวโน้มติดสารระเหยสูงกว่าเยาวชนที่มีความนิยมในการใช้สารระเหยในระดับน้อย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับติดสารเสพติดที่กล่าวไว้ว่า สาเหตุการติดสารเสพติดประการหนึ่งมาจากตัวบุคคลที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีโอกาสชักนำไปสู่การสุดดมสารระเหย ส่งผลให้มีความนิยมที่ผิดไปจากบุคคลปกติทั่วไป เช่น การทำตามอย่างกันเพื่อให้เกิดการยอมรับในกลุ่มเพื่อน ความอยากทดลอง ความคึกคะนองไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความกล้าหาญเพื่อนอกจากนี้ความต้องการใช้สารระเหยแทนสารเสพติดชนิดอื่น ๆ เมื่อมีความต้องการสารเสพติดชนิดอื่น แต่หาไม่ได้ อาจจะเป็นเพราะว่าราคาแพงและหายาก จึงใช้สารระเหยทดแทนเพราะเมื่อเสพเข้าไปแล้วมีอาการเมาเช่นเดียวกัน อีกทั้งราคายังถูกกว่าและหาได้ง่าย สอดคล้องกับข้อมูลของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2548) ทรงเกียรติ ปิยะกะ และเวทิน คันสนียเวทย์ (2541) และวิทย์ เทียงบุรณธรรม (2530) ดังนั้น การที่เยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์มีความนิยมในการใช้สารระเหยอยู่ในระดับปานกลาง สูงกว่าความนิยมในการใช้สารระเหยในระดับน้อย จึงมีโอกาที่จะใช้สารระเหยเพราะความอยากลอง เพื่อสร้างการยอมรับในกลุ่มเพื่อนและเห็นว่าไม่ใช่เรื่องเสียหาย เมื่อมีความนิยมในการใช้สารระเหยระดับปานกลางสูงมากขึ้น ย่อมจะมีโอกาสติดสารระเหยมากขึ้น

7. ผลการศึกษาพบว่า การเข้าถึงสารระเหยมีผลอย่างสำคัญกับการติดสารระเหย

กล่าวคือ การซื้อหาสารระเหยจากแหล่งร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ห้างสรรพสินค้าหรือมินิมาร์ท เพื่อนำมาให้เสพและร้านขายของชำ มีโอกาสทำให้เยาวชนติดสารระเหยมากกว่าเมื่อเทียบกับร้านซ่อมหรือปะยางรถจักรยานยนต์ อาจเป็นเพราะว่า ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ห้างสรรพสินค้าหรือมินิมาร์ทและร้านขายของชำ เป็นสถานที่ที่จำหน่ายสินค้าตามความต้องการของลูกค้าไม่สนใจหรือไม่ใส่ใจในการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งอาจจะนำสินค้าประเภทสารระเหยไปใช้สูดดมและอีกประการหนึ่งคือ ผลิตภัณฑ์ที่จัดเป็นประเภทสารระเหยเหล่านั้น สามารถนำมาจำหน่ายในร้านได้ ไม่ผิดกฎหมายเพราะมีเหตุผลเพื่อจำหน่ายตามวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่ไปสูดดม ยิ่งการเข้าถึงสารระเหยจากเพื่อนนำมาให้เสพด้วยแล้ว ก็จะทำให้ได้สารระเหยสะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้ว การไปซื้อหาสารระเหยจากหมู่บ้านหรือชุมชนต่างอำเภอกับเยาวชนผู้เสพ จะทำให้ไม่มีผู้ใดสนใจหรือผิตสังเกตเพราะเป็นบุคคลนอกพื้นที่ ดังนั้น จึงเป็นการง่ายและสะดวกในการซื้อหรือหาสารระเหยมาสูดดม จนมีโอกาสมากขึ้นที่ติดสารระเหยได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) (2548) ที่พบว่า สารระเหยมีราคาถูกหาได้ง่ายจึงทำให้เยาวชนนำมาใช้สูดดมแทนสารเสพติดชนิดอื่น ๆ จนเกิดการแพร่ระบาดมากขึ้น หลังจากปี 2546 เป็นต้นมา

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวแปรอิสระดังกล่าวทั้ง 6 ตัว ได้แก่ เพศชาย การมีประสบการณ์สูบบุหรี่ ระดับการศึกษาของบิดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ความนิยมในการใช้สารระเหย และการเข้าถึงแหล่งสารระเหย สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตาม คือ การติดสารระเหยของเยาวชนได้ร้อยละ 44.7 ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 4 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ยังมีตัวแปรอิสระอีกส่วนหนึ่งที่น่าจะมีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหย แต่ในงานศึกษานี้ไม่ได้ทำการศึกษาดัวแปรอิสระในส่วนนั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. จากการศึกษาพบว่า เพศชายและการมีประสบการณ์สูบบุหรี่ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรธานี ดังนั้นภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องส่งเสริมให้เยาวชนโดยเฉพาะเพศชาย ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงอันตรายของสารระเหย รวมถึงบุหรี่ โดยอาจดำเนินการดังนี้

1.1 จัดเข้าค่ายเสริมทักษะชีวิต แก่กลุ่มเยาวชนที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติด เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างโอกาสทางเลือกใหม่ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดทุกประเภท โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างภาวะผู้นำ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การรู้จักบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม และส่วนรวม

1.2 จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อให้เยาวชนได้แสดงออกถึงความสามารถ เพื่อเป็นแนวร่วมในการสร้างพลังเชิงสร้างสรรค์ในสังคมโดยหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรเอกชนควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้เพิ่มมากขึ้นและมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนองตอบต่อเยาวชนให้ทั่วถึง

2. จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของบิดาและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยด้านครอบครัว เศรษฐกิจ มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรธานี ดังนั้นทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการแก้ไขและส่งเสริมป้องกัน โดยดำเนินงานในระดับปฏิบัติให้บรรลุผลต่อนโยบายการสร้างครอบครัวอบอุ่นและเป็นสุขของรัฐบาล และนำกลุ่มเป้าหมายที่เป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขให้มากที่สุด เพื่อลดปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากพื้นฐานทางครอบครัวอ่อนแอ และการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนของครอบครัวที่ไม่ถูกต้อง

3. จากการศึกษาพบว่า ความนิยมในการใช้สารระเหย และการเข้าถึงแหล่งสารระเหย ซึ่งเป็นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม มีผลอย่างสำคัญต่อการติดสารระเหยของเยาวชนในจังหวัดอุดรธานี ดังนั้น ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่อประเด็นนี้เป็นการเร่งด่วน โดยอาจดำเนินการดังนี้

3.1 หน่วยงานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุขควรจัดอบรมเยาวชนเพื่อเป็นแกนนำในการให้คำปรึกษา ช่วยกลุ่มเพื่อนที่มีปัญหาหรือมีพฤติกรรมและทัศนคติที่โน้มเอียงในการใช้สารเสพติด และสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน สถานศึกษาและเจ้าหน้าที่ภาครัฐและองค์กรท้องถิ่นให้ร่วมสอดส่องดูแล และช่วยเหลือรวมทั้งสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

3.2 หน่วยงานฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งระดับจังหวัดและอำเภอ ต้องเข้มงวด กวดขัน และตรวจตราการจำหน่ายสารระเหยแก่เยาวชนให้จริงจังและต่อเนื่อง โดยสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ รวมทั้งอบรมชี้แจงถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ

สารระเหยในพื้นที่แก๊สเกี่ยวข้องกับทั้งหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการและผู้นำชุมชนต่าง ๆ เพื่อช่วยเฝ้าระวัง และช่วยดูแลการใช้สารระเหยที่ผิดวิธี

3.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง สำหรับผู้ฝ่าฝืน
จำหน่ายสารระเหยแก่เยาวชน

3.4 ดำเนินการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพผู้ติดสารระเหย ให้สามารถเลิกสารระเหย
ได้ให้ยาวนานมากที่สุด โดยพัฒนาระบบการบำบัดรักษาของสถานบริการสาธารณสุขให้เหมาะสม
และสอดคล้องกับผู้ป่วยในพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการป้องกันการใช้สารระเหยของเยาวชนในชุมชนโดย
การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้า
2. ควรศึกษาผลกระทบทางสุขภาพและสังคมของผู้ติดสารระเหยในจังหวัดอุดรดิตถ์
โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ
3. ศึกษาผลการดำเนินงานตามมาตรการทางกฎหมายของภาครัฐต่อการควบคุมป้องกัน
การแพร่ระบาดของสารระเหยในทัศนะของผู้ปกครองและของเยาวชนที่ใช้สารระเหย